

[Chr. Nielsen.]

misbruger deres magt, som de har gjort det i denne sag, så har rigsdagen og så har ministeren ikke alene en mulighed for, men også en pligt til at gribe ind overfor disse instanser.

Ministeren sagde, at det var en underlig opfattelse, jeg havde af soldaternes mission, når jeg mente, de skulle kunne tillade sig at demonstrere imod de 18 måneders tjenestetid. Ja, men er den nu så underlig? Et flertal af partierne i folketinget tilkendegav jo klart og tydeligt fornylig, at ministerens dispositioner var fejlagtige. Selvom ikke alle partierne vendte sig imod de 18 måneders tjenestetid, var det dog sådan, at f. eks. socialdemokratiets ordfører gav udtryk for, at efter hans partis opfattelse var der ingen rimelighed i at gennemføre de 18 måneders tjenestetid før til efteråret. Når forholdet er sådan, at et flertal anser ministerens dispositioner for fejlagtige, kan jeg ikke indse, hvorfor soldaterne ikke også skulle have lov at tale med om den sag, så meget mere som soldaterne jo er dem, der bedst ved, hvor meningsløs ordningen med de 18 måneders tjenestetid er, ved det, fordi den tjenestetid, de indtil nu har haft, har overbevist dem, ikke alene om at de hidtil gældende 12 måneders tjenestetid har været overflødig for mange måneders vedkommende, fordi soldaterne simpelthen ikke har haft noget at tage sig til og man i virkeligheden ikke har kunnet lære dem noget, men også om, at det er en fuldkommen nytteløs tilværelse, soldaten fører, når man lægger yderligere 6 måneder til tjenestetiden. Derfor synes jeg, det er på sin plads, at soldaterne giver udtryk for deres opfattelse af tingene.

I denne forbindelse har både ministeren og det ærede medlem hr. Henry Hansen kredset om, hvorledes en lignende situation ville blive bedømt i andre lande — ja, det ærede medlem hr. Henry Hansen spurgte klart og tydeligt, hvorledes det ville gå i Sovjetunionen, men ministeren talte blot om andre lande. Jeg ved ikke, hvor de har fået den opfattelse fra, at jeg skulle have særlige forudsætninger for at tale om, hvad der ville ske i den røde hær. Men eet er i hvert fald sikkert og vist, at netop i dette konkrete forhold — en nytteløs 18 måneders tjenestetid — kan man godt trække visse paralleller mellem vor hær og den røde hær. For det første er jeg sikker

på, at i den røde hær udnytter man tjenestetiden for soldaterne.

Men så er der en anden ting, det er værd at lægge mærke til, og det er, at tjenestetiden i den røde hær foregår, uden at de pågældende soldater lider noget som helst økonomisk tab, og således at de i enhver henseende har tålelige og menneskelige forhold. Det er jo noget andet end det, vi kender herhjemme, hvor vi har haft utallige eksempler, der viser, hvorledes militærchefer og militæretaten i det hele taget kan skalte og valte efter forgodtbefindende. Ministeren udtaler dertil, at det kan de godt fortsætte med, han agter ikke at gribe ind overfor dem.

Jeg skal blot minde om det sidste tilfælde, der har været fremme: en sergent i Esbjerg kommanderede en soldat ned i pløret for med tænderne at samle nogle patroner op, han havde tabt. Soldaten havde tabt patronerne, fordi han havde en dårlig finger, nylig var udskrevet fra sygehuset og derfor naturligvis ikke var klar til at tage de ladegreb, som man krævede af ham. Det fik sergenten til at kommandere ham ned i mudderet og samle patronerne op med tænderne. Denne sag har været fremme, der har været skrevet om den. Men har man hørt noget om, at der er sket noget med den pågældende sergent? Nej, det er normale tilstande indenfor dansk militær, og så længe det forholder sig på den måde, er det temmelig vanskeligt at drage paralleller med den røde hær.

Så sagde ministeren, at vi heldigvis i Danmark lever i et retssamfund. Ja, men der er jo retssamfund af forskellig beskaffenhed. Det retssamfund, som man her lovpriser, udøver retten på en noget mærkværdig façon. Når retssamfundet arbejder på den måde, som vi har set det i soldatersagerne, hvor en tilfældig soldat bliver pillet frem, fordi en af befalingsmændene kan huske — af den grund, at soldaten var rødhåret —, at han var blandt dem, der demonstrerede, og en anden soldat bliver pillet frem, fordi befalingsmanden ganske vist ikke har hørt ham sige eller råbe noget, men på et vist tidspunkt har fået en anelse om, at han bevægede læberne, når det er en begrundelse for at trække soldater frem og idømme dem strenge straffe, er dette retssamfund af en noget særegen beskaffenhed. Tilsidst: ministerens svar har som sagt klart og tydeligt tilkendegivet, at fra hans